JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
F. G. JACOBS
5 päivänä huhtikuuta 2001 [1]

1. Landgericht Hamburg on pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta tutkimaan yhteisön oikeuden lainsäädännön pätevyyttä siltä osin kuin siinä on rekisteröity nimitys "Spreewälder Gurken" (Spreewaldin suolakurkut) suojatuksi maantieteelliseksi merkinnäksi.

Asiaa koskeva yhteisön lainsäädäntö

2. Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2081/92 [2] otetaan käyttöön alkuperänimityksiä ja maantieteellisiä merkintöjä koskevat yhteisön säännöt tiettyjen sellaisten maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden osalta, joiden ominaisuuksien ja maantieteellisen alkuperän välillä on yhteys. [3] Asetuksessa säädetään maantieteellisiä merkintöjä ja alkuperänimityksiä koskevasta yhteisön tasoisesta rekisteröintijärjestelmästä, jossa suojaa annetaan kaikissa jäsenvaltioissa.

3. Asetuksessa tarkoitetut käsitteet "alkuperänimitys" ja "maantieteellinen merkintä" on yleisesti määritelty asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa seuraavasti:

"a) 'alkuperänimityksellä' [tarkoitetaan] alueen, määrätyn paikan tai erityistapauksissa maan nimeä, jota käytetään nimeämään maataloustuotetta tai elintarviketta,

— joka on peräisin kyseiseltä alueelta, kyseisestä määrätystä paikasta tai kyseisestä maasta

1 — Alkuperäinen kieli: englanti.
2 — EYVL L 208, s. 1.
3 — Seitsemäs ja yhdeksäs perustelukappale.

ja

— jonka laatu tai ominaisuudet ovat olennaisesti tai yksinomaisesti maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota ja jonka tuotanto, jalostus ja käsittely tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella;

b) 'maantieteellisellä merkinnällä' [tarkoitetaan] alueen, määrätyn paikan tai erityistapauksissa maan nimeä, jota käytetään nimeämään maataloustuotetta tai elintarviketta,

— joka on peräisin kyseiseltä alueelta, kyseisestä määrätystä paikasta tai kyseisestä maasta

ja

— jolla on määrätty laatu, maine tai muita ominaisuuksia, jotka liittyvät tähän maantieteelliseen alkuperään ja jonka tuotanto ja/tai jalostus ja/tai käsittely tapahtuu tietyllä maantieteellisellä alueella."

4. Asetuksen 2 artiklan 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Poiketen siitä, mitä 2 artiklan [2 kohdan] a kohdassa säädetään, tiettyjä maantieteellisiä nimityksiä [4] pidetään alkuperänimityksinä, jos kyseisten tuotteiden raaka-aineet ovat peräisin maantieteelliseltä alueelta, joka on laajempi kuin alue, jolla ne jalostetaan tai joka eroaa alueesta, jolla ne jalostetaan, jos:

— raaka-aineiden tuotanto-alue on rajattu,

ja

— raaka-aineiden tuotantoa varten on olemassa erityiset edellytykset,

ja

— edellä tarkoitettujen edellytysten noudattamisen varmistamiseksi on olemassa valvontajärjestelmä."

4 — Maantieteellisellä merkinnällä näytetään tarkoittavan perinteisiä maantieteellisiä nimityksiä, joita käytetään tietyltä seudulta tai tietystä paikasta peräisin olevan maataloustuotteen tai elintarvikkeen nimeämiseen.

5. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan kolmessa ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Nimityksiä, joista on tullut yleisnimiä, ei voi rekisteröidä. Tässä asetuksessa 'nimityksellä, josta on tullut yleisnimi' tarkoitetaan maataloustuotteen tai elintarvikkeen nimeä, josta on tullut maataloustuotteen tai elintarvikkeen yleinen nimi, vaikka se viittaakin paikkaan tai alueeseen, jossa tämä maataloustuote tai elintarvike on alun perin tuotettu tai jossa sitä on pidetty kaupan.

Sen määrittämiseksi, onko nimestä tullut yleisnimi, on otettava huomioon kaikki tekijät, ja erityisesti:

— tilanne jäsenvaltiossa, josta nimi on peräisin ja alueilla, joilla tuotetta käytetään;

— tilanne muissa jäsenvaltioissa;

— asiaa koskeva kansallinen lainsäädäntö tai yhteisön lainsäädäntö."

6. Asetuksen 3 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Ennen tämän asetuksen voimaantuloa neuvosto laatii ja julkaisee määräenemmistöllä komission ehdotuksesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ohjeellisen esimerkkiluettelon sellaisista maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden nimistä, jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan ja joita pidetään 1 kohdan mukaisina yleisniminä ja joita ei sen vuoksi voida rekisteröidä tämän asetuksen perusteella."

7. Komissio esitti vuonna 1996 ehdotuksen neuvoston päätökseksi, joka sisälsi asetuksen N:o 2081/92 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun ohjeellisen esimerkkiluettelon maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden yleisniminä pidetyistä nimityksistä.[5] Ehdotusta ei hyväksytty, koska neuvostossa ei saavutettu sen hyväksymiseen vaadittavaa määräenemmistöä.

8. Asetuksen 4 artiklassa säädetään, että maataloustuotteen tai elintarvikkeen, jolle rekisteröintiä haetaan, on oltava eritelmän mukainen. Asetuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaan eritelmässä on oltava "vähintään"

5 — KOM (96) 38 lopullinen.

a—i alakohdissa luetellut tiedot. Niihin sisältyvät:

"b) maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus, mukaan lukien tarvittaessa raaka-aineet ja tuotteen tai elintarvikkeen tärkeimmät fysikaaliset, kemialliset, mikrobiologiset ja/tai aistivaraiset ominaisuudet;

c) maantieteellisen alueen rajaaminen ja tarvittaessa tiedot, joilla osoitetaan 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen edellytysten noudattaminen;

d) todisteet tapauksittain siitä, että maataloustuote tai elintarvike on peräisin joko 2 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetulta maantieteelliseltä alueelta;

e) kuvaus menetelmästä, jolla maataloustuote tai elintarvike on saatu aikaan, ja tarvittaessa aidoista ja muuttumattomista paikallisista menetelmistä;

f) tiedot, joista tapauksittain selviää yhteys 2 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettuun maantieteelliseen ympäristöön tai maantieteelliseen alkuperään".

9. Asetuksen 5—7 artiklassa säädetään suojattujen alkuperänimitysten tai suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteröinnin hakemista koskevasta tavanomaisesta menettelystä. Totean tiivistäen, että 5 artiklassa säädetään, että hakemus on tehtävä ensiksi kansallisella tasolla ja jäsenvaltion on toimitettava se sitten edelleen komissiolle. Asetuksen 6 artiklan mukaan komission on "tarkast[ettava] — — virallisella tutkimuksella", onko rekisteröintihakemuksessa kaikki 4 artiklassa säädetyt tiedot, ja siinä tapauksessa, että se katsoo, että nimitys täyttää suojaamiselle asetettavat edellytykset, sen on julkaistava hakemuksen yksityiskohdat *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Asetuksen 7 artiklassa säädetään tämän asian kannalta merkityksellisissä kohdissa seuraavaa:

"Kuuden kuukauden kuluessa — — julkaisemisesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* jäsenvaltio voi tehdä väitteen rekisteröintiä vastaan.

— —

3) Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jota asia laillisesti koskee, voi tehdä väitteen ehdotettua rekisteröintiä vastaan lähettämällä asianmukaisesti perustellun

ilmoituksen sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa hän asuu tai johon hän on sijoittautunut — — ".

10. Asetuksen 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että rekisteröidyt nimitykset on suojattu:

"väärinkäytöltä, jäljittelyltä tai mielleyhtymiltä, vaikka tuotteen oikea alkuperä on merkitty tai vaikka suojattu nimi on käännetty tai siihen on liitetty ilmaisu kuten 'laatu', 'tyyppi', 'menetelmä', 'tuotettu kuten', 'jäljitelmä' tai muu samankaltainen ilmaisu."

11. Asetuksen 15 artiklassa säädetään, että komissiota avustaa komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

12. Asetuksen 17 artiklassa säädetään asetuksen N:o 2081/92 voimaantulon jälkeisenä siirtymäkautena noudatettavasta yksinkertaistetusta rekisteröintijärjestelmästä. Säännös kuuluu tässä asiassa merkityksellisiltä osin seuraavasti:

"1. Kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaan tulosta jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle nimet, joilla on oikeudellinen suoja, tai jäsenvaltioissa, joissa suojajärjestelmää ei ole, käytössä vakiintuneet nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti.

2. Komissio rekisteröi 1 kohdassa tarkoitetut 2 ja 4 artiklan mukaiset nimitykset 15 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Edellä olevaa 7 artiklaa ei sovelleta. Yleisnimiä ei kuitenkaan rekisteröidä.

— — ."

13. Asetuksen 18 artiklan mukaan asetus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Se julkaistiin 24.7.1992.

14. Asetuksessa N:o 1107/96 [6] säädetään sen liitteessä mainittujen noin 320 nimityksen rekisteröimisestä suojattuna maantieteellisenä merkintänä tai suojattuna alkuperänimityksenä yksinkertaistetussa menettelyssä.

6 — Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä 12 päivänä kesäkuuta 1996 annettu komission asetus (ETY) N:o 1107/96, EYVL L 148, s. 1.

15. Asetus N:o 590/1999 [7] kuuluu asetuksiin, [8] joilla asetuksen N:o 1107/96 liitettä täydennettiin yhteensä noin 185 nimellä. Asetuksella N:o 590/1999 lisätään neljä nimeä, joihin kuuluvat (Saksan osalta) nimitykset "Spreewälder Gurken" ja "Spreewälder Meerrettich" (Spreewaldin piparjuuri). Asetuksen N:o 590/1999 ensimmäisessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Tietyistä jäsenvaltioiden neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklan mukaisesti ilmoittamista nimistä on pyydetty lisätietoja sen varmistamiseksi, että kyseiset nimet vastaavat mainitun asetuksen 2 ja 4 artiklaa; lisätietojen tarkastelu osoittaa, että nimet vastaavat mainittuja artikloja; sen vuoksi on tarpeen rekisteröidä ne ja lisätä ne komission asetuksen (EY) N:o 1107/96, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 83/1999, liitteeseen." [9]

16. Asetukseen N:o 1107/96 ja kaikkiin muihin asetuksiin, joilla lisättiin nimiä asetuksen N:o 1107/96 liitteen täydentämiseksi, sisältyy samanlainen perustelukappale.

Tosiseikat ja kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä oleva asia

17. Kantajat tuottavat ja myyvät kurkkusäilykkeitä Saksassa. Myös vastaaja valmistaa ja myy koko Saksan alueella kurkkusäilykkeitä, joihin kuuluu "Jütro Gurkenfässchen" -niminen tuote, jota myydään kaikkialla Saksassa käyttämällä merkintää "Spreewälder Art" (Spreewaldin laatu).

18. Spreewald on entisen Saksan demokraattisen tasavallan alueella sijaitseva, Tšekin rajan ja Berliinin välissä oleva alue, jonka läpi virtaa Spreejoki. Joki haarautuu Lübbenin ja Cottbusin kaupunkien välillä useisiin pienempiin jokiin, jotka muodostavat vesiteiden halkoman sisämaan suistoalueen. Aikaisempi tiheä metsä on osittain muutettu maatalousmaaksi, mihin aiempi jääkauden seurauksena syntyneen laakson alluuvinen maaperä sopii mainiosti. Alueella on harjoitettu perinteisesti jo pitkään elinkeinona vihannesten, kuten kurkkujen säilöntää.

19. Kantajat vaativat vastaajaa vastaan vireille saattamassaan oikeudenkäynnissä, että vastaajaa kielletään käyttämästä

7 — Asetuksen N:o 1107/96 liitteen täydentämisestä 18.3.1999 annettu komission asetus N:o 590/1999, EYVL L 74, s. 8.

8 — 1.7.1996 annettu komission asetus N:o 1263/96 (EYVL L 163, s. 19), 23.1.1997 annettu komission asetus N:o 123/97 (EYVL L 22, s. 19), 12.6.1997 annettu komission asetus 1065/97 (EYVL 156, s. 5), 24.11.1997 annettu komission asetus N:o 2325/97 (EYVL L 322, s. 33), 20.1.1998 annettu komission asetus N:o 134/98 (EYVL L 15, s. 6), 20.3.1998 annettu komission asetus N:o 644/98 (EYVL L 87, s. 8), 17.7.1998 annettu komission asetus N:o 1549/98 (EYVL L 202, s. 25) ja 17.4.2000 annettu komission asetus N:o 813/2000 (EYVL L 100, s. 5).

9 — Alaviitteet on jätetty pois [sisälsivät lainsäädäntöviittauksia].

nimitystä "Spreewälder Art" kurkkusäilykkeissään, koska tämän nimityksen käyttäminen ei ole asetuksen N:o 2081/92 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan sallittua sen jälkeen kun nimitys "Spreewälder Gurken" on rekisteröity asetuksella N:o 590/1999 suojatuksi maantieteelliseksi merkinnäksi.

20. Vastaaja asettaa kyseenalaiseksi sen, onko "Spreewälder Gurken" -nimityksen rekisteröiminen suojattuna maantieteellisenä merkintänä pätevä.

21. Niiden argumenttien ymmärtämiseksi, joita vastaaja on esittänyt rekisteröinnin pätevyyden osalta, on välttämätöntä palauttaa mieleen, miten "Spreewälder Gurken" -nimitys on alun perin rekisteröity suojatuksi maantieteelliseksi merkinnäksi.

22. Ennakkoratkaisupyynnön mukaan Spreewaldverein e.G -niminen yhdistys [10] (jäljempänä Spreewald) haki vuonna 1993 Saksan viranomaisilta nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröintiä suojatuksi maantieteelliseksi alkuperänimitykseksi. Se esitti rekisteröintihakemuksessaan asetuksen N:o 2081/92 4 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vaadittuna, nimityksellä "Spreewälder Gurken" tarkoitetun maantieteellisen alueen rajauksena seuraavaa:

"Gottbusin kaupungin pohjoisreunan ja Lübbenin kaupungin pohjoispuolella sijaitsevan Neuendorfer See -nimisen järven välillä sijaitseva jääkauden seurauksena syntynyt Spreen laakso".

23. Komission mukaan Saksa lähetti 21.1.1994 päivätyllä ja komission 26.1.1994 vastaanottamalla kirjeellä luettelon 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista nimistä. Niihin kuului nimi "Spreewälder Gurken".

24. Saksan hallituksen mukaan komissio oli ilmoittanut sille (ja monille muille jäsenvaltioille) vuonna 1995, että useat 17 artiklan mukaiset ilmoitukset olivat epätäydellisiä, ja pyytänyt sitä toimittamaan lisää asiakirjoja ja antamaan lisäselvitystä. Saksan hallitus kehotti sen takia heinäkuun 1995 ja maaliskuun 1996 välillä melkein kaikkia asianomaisia osapuolia täydentämään alun perin jättämiään asiakirjoja.

25. Ennakkoratkaisupyynnön mukaan Spreewaldverein täydensi heinäkuussa 1996 "Spreewälder Gurken" -nimitykselle alkuperäisessä hakemuksessa hakemaansa

10 — Yhdistyksen nimi on muutettu sen jälkeen nimeksi Spreewaldverein e.V.

rekisteröintiä siten, että se ei hakenut enää sen rekisteröintiä suojatuksi alkuperänimitykseksi vaan suojatuksi maantietieteelliseksi merkinnäksi. Oletettavasti Spreewald toimitti täydennyksenä esitetyn lisäselvityksen kansallisille viranomaisille, jotka välittivät sen edelleen komissiolle. Maantieteellinen alue oli määritelty seuraavasti:

"Jänschwalden ja Dürrenhofin väliset Spreen joenvarsialueet, jotka sijaitsevat paikallisten lainsäädäntövaltaa käyttävien elinten päätöksillä rajatulla talousalueella."

26. Kyseisellä eritelmän muutoksella suojan kattamaa aluetta laajennettiin monikertaiseksi.

27. Hakemuksen täydentämiseksi jätetyssä selvityksessä todettiin vielä, että Spreewaldin talousalueen ulkopuolelta toimitettavien kurkkujen osuus oli alle 50 prosenttia; se muutettiin myöhemmin (maaliskuussa 1998) 30 prosentiksi. Vastaajan mukaan aikaisempi edellytys tarkoitti sitä, että enintään 50 prosenttia kurkuista sai tulla kyseisen talousalueen ulkopuolisilta, mutta siihen rajoittuvilta alueilta, kun taas viimeksi mainitun vaatimuksen mukaan enintään 30 prosenttia kurkuista sai tulla muualta.

28. Ennakkoratkaisupyynnössä todetaan, että ennen asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaisen yksinkertaistetun menettelyn täytäntöönpanoa useat kolmannet osapuolet, jotka olivat enimmäkseen elintarviketeollisuuden yrityksiä, esittivät vastaväitteitä nimityksen "Spreewälder Gurken" ilmoitettua rekisteröintiä vastaan. Nämä vastaväitteet koskivat erityisesti maantieteellisen alueen laajentamista ja alueen ulkopuolelta peräisin olevien kurkkujen hyväksymistä. Ne esittivät, että hakemuksessa korostetut erityiset maaperä- ja ilmasto-olosuhteet koskivat korkeintaan Spreewaldia siinä laajuudessa kuin se ymmärretään suppeassa merkityksessä — eli ainoastaan sisämaan suistoaluetta, mutta ei koko talousaluetta — ja sitä, että jalostettu tuote ei saisi sisältää muilta viljelysalueilta peräisin olevia raaka-aineita.

29. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyynnön mukaan vastaaja on esittänyt "Spreewälder Gurken" -nimityksen rekisteröinnin pätevyyttä vastaan kolme vastaväitettä.

30. Ensimmäisen mukaan 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kuuden kuukauden määräaikaa ei ollut noudatettu, koska Spreewald toimitti heinäkuussa 1996 asianomaisille Saksan viranomaisille asiakirjoja, joilla muutettiin alkuperäisen hakemuksen sisältöä rekisteröitäväksi haetun nimityksen lajin, kysymyksessä olevan alueen ja sallittujen raaka-aineiden hankkimislähteiden osalta.

31. Toiseksi 17 artikla oli tarkoitettu käytettäväksi ainoastaan sellaisten nimitysten osalta, joiden osalta on riidatonta, että ne voidaan rekisteröidä. Se ei ollut asianmukainen oikeusperusta käytettäväksi sellaisen nimityksen rekisteröimiseen, jota vastaan useat kolmannet osapuolet olivat esittäneet lukuisia, erityisesti maantieteellisen alueen rajaamista koskevia vastaväitteitä.

32. Kolmanneksi sillä, että nimitys "Spreewälder Gurken" on rekisteröity maantieteelliseksi merkinnäksi, rikotaan asetuksen N:o 2081/92 2 ja 4 artiklaa, koska se olisi pitänyt tuotteen luonteen vuoksi rekisteröidä alkuperänimitykseksi.

33. Landgericht Hamburg on yhtynyt vastaajan rekisteröinnin pätevyydestä esittämiin epäilyihin. Se esittää ennakkoratkaisupyynnössä vielä kaksi muuta näkökantaa.

34. Ensinnäkin sen mukaan 17 artiklaa ei voida missään tapauksessa soveltaa siksi, että "Spreewälder Gurken" ei ollut "oikeudelli[sesti] suoja[ttu nimi]" eikä "käytössä vakiintunut nimitys", joka olisi vastannut sen rekisteröinnin tueksi esitettyjä eritelmiä.

35. Toiseksi eritelmät eivät vastaa maantieteellisen alueen ja muilta alueilta peräisin olevien kurkkujen sallitun määrän osalta niitä odotuksia, joita kuluttajilla on nimityksen "Spreewälder Gurken" merkityksestä. Nimityksen rekisteröinnillä ja siten säännöksillä, joiden nojalla rekisteröinti suoritettiin, johdettiin näin ollen kuluttajaa harhaan, mikä ei voinut olla lainsäätäjän tarkoitus.

36. Landgericht Hamburg on lykännyt tämän takia asian käsittelyä ja esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko neuvoston asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröinnistä annetun komission asetuksen N:o 1107/96 liitteen täydentämisestä 18.3.1999 annettu komission asetus N:o 590/1999 yhteisön oikeuden mukainen siltä osin kuin siinä täydennetään liitettä nimityksellä 'Spreewälder Gurken'"?

37. Vastaaja, Saksan ja Itävallan hallitukset sekä komissio ovat esittäneet kirjalliset huomautuksensa. Kantajat, vastaaja, Saksan hallitus sekä komissio ovat esittäneet suulliset huomautuksensa suullisessa käsittelyssä.

Asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa oleva määräpäivä

38. Asetuksen 17 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta oikeudellisen suojan omaavat tai käytössä vakiintuneet nimet, jotka ne haluavat rekisteröidä yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti.

39. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tai vastaaja eivät esitä, että Saksan alkuperäinen hakemus olisi tehty liian myöhään. Komissio on todennut, että asetus N:o 2081/92 tuli voimaan 12 kuukauden kuluttua sen julkaisemisesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.* Julkaiseminen tapahtui 24.7.1992. Koska kuitenkin 12 kuukauden määräaika alkoi kulua [11] vasta seuraavana päivänä, se päättyi 25.7.1993 keskiyöllä. [12] Asetus tuli siten voimaan 26.7.1993, ja kuuden kuukauden määräaika päättyi 26.1.1994 keskiyöllä. Määräaikaa on noudatettu, koska Saksan 17 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen ilmoitusten luettelo saapui komissioon 26.1.1994.

40. Asiassa on riidatonta, että Saksa esitti noin 2,5 vuotta myöhemmin huomattavia muutoksia sen alkuperäisen hakemuksen tueksi toimitettuihin eritelmiin ja että se halusi rekisteröidä nimityksen "Spreewälder Gurken" maantieteellisenä merkintänä eikä alkuperänimityksenä. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, onko kuuden kuukauden määräaikaa noudatettu tällaisessa tilanteessa.

41. Saksan ja Itävallan hallitukset ja komissio esittävät, että jäsenvaltiot velvoitetaan 17 artiklan 1 kohdassa vain ja ainoastaan ilmoittamaan rekisteröitävät nimet komissiolle. Kuuden kuukauden määräaika ei koske näitä tietoja koskevaa lisäselvitystä eikä jo toimitettujen tietojen muutosten ilmoittamista. Määräaikaa oli siten noudatettu.

42. Saksan ja Itävallan hallitukset lisäävät vielä, että pohjoisissa jäsenvaltiossa ei ole aiemmin pidetty ollenkaan rekisteriä suojatuista nimityksistä; suoja toteutettiin vilpillisiä menettelyjä koskevilla laeilla. Vasta asetuksen tultua voimaan jäsenvaltioille tuli tarpeelliseksi laatia luettelo olemassa olevista nimityksistä ja ratkaista, ovatko ne alkuperänimityksiä vai maantieteellisiä merkintöjä. Sen takia olisi ollut epärealistista edellyttää, että asiakirjat olisi toimitettu niin lyhyen määräajan kuluessa komissiolle täydellisinä ja lopullisessa muodossaan. Tällaisella vaatimuksella olisi saatettu sellaiset jäsenvaltiot epäedulliseen

11 — Ks. määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY, Euraton) N:o 1182/71 3 artiklan 1 kohdan toinen alakohta (EYVL L 124, s. 1).

12 — Vrt. asetuksen N:o 1182/71 3 artiklan 2 kohdan c alakohta.

asemaan, jotka eivät voineet käyttää olemassa olevia rekistereitä. Asetuksen 17 artiklan mukainen siirtymäaikaa koskeva menettely jatkui siihen saakka kun komissio teki päätöksen rekisteröinnistä. Siihen asti komissio määräsi menettelyn kulusta ja se saattoi sekä hyväksyä hakemuksen perusteluita koskevia muutoksia että vaatia lisäselvitystä ratkaistaakseen, oliko hakemus 2 ja 4 artiklan mukainen.

43. Olen samaa mieltä Saksan ja Itävallan hallitusten sekä komission kanssa tästä kysymyksestä. Mielestäni olisi epärealistista edellyttää jäsenvaltioilta, joilla ei ole olemassa nimityksiä koskevaa rekisteriä, että niiden olisi toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta (tai myöskään 18 kuukauden kuluessa asetuksen julkaisemisesta) kaikki rekisteröinnistä tehtävän päätöksen kannalta välttämättömät tiedot ja asiakirjat, erityisesti kun otetaan huomioon (kuten esitän tehtäväksi) niiden osapuolten, joiden etua asia koskee, tarvitsema aika, jotta he voisivat käyttää menettelyllisiä takeita. Asetuksen 4 artiklassa säädetyn eritelmän on sisällettävä "vähintään" yhdeksää siinä eriteltyä kohtaa koskevat yksityiskohtaiset tiedot.[13] Vastaaja esitti istunnossa, että jo yksin Saksa esitti komissiolle 17 artiklan 1 kohdan nojalla yli 1 000 nimeä, eikä tämän tiedon paikkansapitävyyttä ole kiistetty. Luku on yhtäpitävä komission kirjallisten huomautusten liitteenä jättämän, näitä nimiä koskevan luettelon otteen kanssa.

13 — Jotkin niistä on esitetty edellä 8 kohdassa.

44. Eittämättä on mahdollista katsoa, että se, että jäsenvaltio muuttaa alkuperäistä hakemustaan — tässä tapauksessahan muutoksia olivat vaatimus rekisteröidä nimitys maantieteellisenä merkintänä eikä alkuperänimityksenä, suojan kattaman alueen muuttaminen ja sen osuuden muuttaminen, joka raaka-aineista saa olla peräisin alueen ulkopuolelta — on eri asia kuin tietojen tai asiakirjojen toimittaminen alkuperäisen hakemuksen täydentämiseksi. Tällaisten muutosten tekeminen kuuden kuukauden määräajan jälkeen on mielestäni kuitenkin sallittua. Asiassa on pidettävä mielessä, että asetuksella säädetty järjestelmä oli uusi; jopa sellaiset jäsenvaltiot, joiden olemassa ollut nimitysten suojelemista koskeva järjestelmä perustui rekisteröintiin, eivät välttämättä voineet luokitella suojattuja nimityksiään samalla tavalla kuin ne oli jaoteltu asetuksessa, ja sitä suuremmalla syyllä jäsenvaltioilta, joissa ei ollut aiemmin rekisteröintijärjestelmää, ei voitu kohtuudella odottaa, että ne ratkaisisivat lopullisesti ennen 17 artiklassa tarkoitetun nimiluettelonsa jättämistä, oliko tietty nimitys suojattava alkuperänimityksenä vai maantieteellisenä merkintänä. Vastaavasti ei voida olettaa, että tällaisilla jäsenvaltioilla olisi ollut kerättynä riittävästi tietoa, jonka perusteella ne olisivat voineet välittömästi vahvistaa suojan kattaman alueen täsmällisen ulottuvuuden lopullisella tavalla.

45. Päädyn näin ollen siihen, että alkuperäisen hakemuksen muuttaminen kuuden kuukauden määräajan jälkeen ei vaikuta riidanalaisen asetuksen pätevyyteen.

Asetuksen 17 artiklan soveltaminen kiistanalaisiin nimityksiin

46. Vastaaja ja ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ovat epävarmoja siitä, voidaanko 17 artiklaa soveltaa silloin, kun — kuten tässä tapauksessa — kolmannet osapuolet ovat esittäneet kansallisella tasolla vastaväitteitä kysymyksessä olevan nimityksen rekisteröintiä vastaan.

47. Komissio toteaa, että 17 artiklan 2 kohdassa todetaan nimenomaisesti, että "yksinkertaistetussa" menettelyssä ei voida soveltaa 7 artiklaa, jonka mukaan kolmannet osapuolet, joiden etua asia koskee, voivat tavanomaisessa menettelyssä tehdä väitteen ehdotettua rekisteröintiä vastaan. Mahdollisia väitteitä voidaan kuitenkin esittää myös yksinkertaistetussa menettelyssä, koska asetuksen 15 artiklassa säädetään komissiota avustavasta komiteasta, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista. Komissio kuuli komiteaa käsitellessään nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinnistä tehtyä hakemusta.

48. Saksan hallitus katsoo, että pelkästään se, että nimityksen rekisteröinnistä on eri mielipiteitä, ei merkitse sitä, että yksinkertaistettua menettelyä ei voitaisi soveltaa. Sellaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on huolehdittava niiden kuulemisesta, joiden etua asia koskee. Nyt esillä olevassa asiassa Saksan hallitus on ottanut huomioon niiden, joiden etua asia koskee, väitteet ja tutkinut huolellisesti esiin tulleet ongelmakohdat. Se kuitenkin päätyi siihen, että ongelmakohdat eivät estä nimityksen suojaamista.

49. Mielestäni mikään ei viittaa siihen, että 17 artiklassa tarkoitettua yksinkertaistettua menettelyä voitaisiin käyttää ainoastaan riidattomien nimitysten rekisteröimiseen. Sellainen arviointiperuste saattaisi osoittautua käyttökelvottomaksi. Komissio ei pysty tarkastamaan, ovatko kaikki 17 artiklan 1 kohdan mukaan esitetyt rekisteröintihakemukset — joita on yli 1 500, kuten edellä on todettu — kansallisella tasolla riidattomia.

50. On kuitenkin erittäin tärkeää, että kolmansilla osapuolilla, joiden etua asia koskee, on ennen kuin jäsenvaltio toimittaa luettelon komissiolle mahdollisuus ottaa kansallisella tasolla kantaa kaikkiin nimityksiin, jotka kyseinen jäsenvaltio haluaa rekisteröittää 17 artiklan 1 kohdan nojalla. Kuten yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa C-447/98 P, Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel vastaan komissio, 26.10.2000 antamassaan määräyksessä, [14] asetuksen 5 artiklan mukaisesti toteutettavassa nimitysten "tavanomaisessa" rekisteröintimenettelyssä nimityksen rekisteröintiä hakeneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ja tässä jäsenvaltiossa asuvan luonnollisen henkilön tai tähän jäsenvaltioon sijoittuneen oikeushenkilön

14 — Määräys 26.10.2000 (C-447/98 P, Kok. 2000, s. I-9097).

väliset ristiriidat on pääsääntöisesti ratkaistava jo ennen kuin kyseessä oleva jäsenvaltio toimittaa rekisteröintihakemuksen 5 artiklan mukaisesti komissiolle. [15] Jos talouden toimija, jota asia laillisesti koskee, tekee kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle huomautuksia rekisteröintihakemusta vastaan ja jos kyseinen viranomainen ei ota niitä huomioon, kyseisen toimijan on saatettava asia toimivaltaisen kansallisen tuomioistuimen käsiteltäväksi ja vaadittava sitä vahvistamaan, että kyseinen viranomainen on rikkonut asetusta. [16]

Onko jäsenvaltion vai komission päätettävä siitä, rekisteröidäänkö nimitys "alkuperänimityksenä" vai "maantieteellisenä merkintänä"?

51. Tämä kansallisella tasolla annettavaa suojaa koskeva vaatimus on itsenäinen asetuksen 7 artiklassa olevaan menettelyyn nähden, kuten yhteisöjen tuomioistuin on selvästi todennut edellä mainitussa asiassa Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel vastaan komissio antamassaan määräyksessä. Asetuksen 7 artiklassa olevan menettelyn tarkoituksena on selvittää pelkästään jäsenvaltioiden välisiä erimielisyyksiä. [17]

52. Vastoin komission käsitystä väitteiden käsittely asetuksen 15 artiklassa tarkoitetussa komiteassa ei voi korvata sitä, että väitteet otetaan asianmukaisesti huomioon kansallisella tasolla ennen rekisteröintihakemuksen jättämistä. Komitean tarkoituksena on helpottaa jäsenvaltioiden ja komission välistä yhteistyötä. [18] Sen kannanotot eivät myöskään sido lainsäätäjää. [19]

53. Vastaaja ja kansallinen tuomioistuin katsovat, että nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinnillä maantieteellisenä merkintänä saatetaan rikkoa asetuksen N:o 2081/92 2 ja 4 artiklaa, koska se olisi pitänyt tuotteen luonteen ja kuluttajien odotusten perusteella rekisteröidä suojattuna alkuperänimityksenä. Kuluttajat ymmärtävät käsitteen "Spreewälder Gurken" viitauksena varsinaisesta Spreewaldista peräisin oleviin kurkkuihin, jotka ovat siten laadultaan tietynlaisia; sitä ei kuitenkaan ymmärretä viittauksena niiden jalostustapaan tai valmistusohjeeseen.

54. Vastaaja katsoo, että yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asiassa

15 — Määräyksen 75 kohta.

16 — Määräyksen 76 kohta.

17 — Määräyksen 72—74 kohta. Ks. myös asia T-114/99, CSR Pampryl v. komissio, määräys 9.11.1999 (Kok. 1999, s. II-3331, 49—59 kohta) ja asia T-251/00, SCEA La Conqueste v. komissio, määräys 30.1.2001 (Kok. 2001, s. II-181, 41—51 kohta).

18 — Ks. asetuksen N:o 2081/92 16. perustelukappale.

19 — Ks. asetuksen 15 artiklan neljäs kohta.

C-289/96, C-293/96 ja C-299/96 antamasta ns. Feta-tuomiosta [20] käy ilmi, että komission on tarkastettava asetuksen 17 artiklan nojalla tehdyn rekisteröintihakemuksen osalta, että asetuksen 2 artiklassa asetetut edellytykset täyttyvät. Nyt esillä olevassa asiassa komissio ei vastaajan mukaan ole kuitenkaan yrittänyt selvittää, täyttääkö rekisteröitäväksi ehdotettu nimitys nämä vaatimukset, vaan se on pelkästään hyväksynyt muutetun eritelmän jättämisen jälkeen Saksan hallituksen esittämän kannan, jonka mukaan nimitys olisi rekisteröitävä maantieteellisenä merkintänä.

55. Vastaaja katsoo, että jos varsinaisessa Spreewaldissa tuotettujen kurkkujen "laatu tai ominaisuudet" ovat asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla "olennaisesti tai yksinomaan maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota", nimitys olisi pitänyt rekisteröidä alkuperänimityksenä ja siihen olisi pitänyt liittää ehto, jonka mukaan kaikkien kurkkujen on oltava peräisin varsinaisesta Spreewaldista. Toisaalta, jos 2 artiklan 2 kohdan b kohdassa tarkoitettu kurkkujen "määrätty laatu, maine tai muut ominaisuudet — — liittyvät [niiden] maantieteelliseen alkuperään" — eli siihen, että ne ovat peräisin Spreewaldin talousalueelta, eivätkä varsinaisesta Spreewaldista — pelkästään se, että muilta alueilta peräisin olevat kurkut jalostetaan Spreewaldin talousalueella, ei riitä siihen, että nimityksen voitaisiin katsoa kuuluvan tämän säännöksen soveltamisalaan, koska myös Spreewaldin talousalueen ulkopuolella toimiva kurkkusäilykkeiden valmistaja voi käyttää tätä valmistusmenetelmää.

56. Vastaaja lisää, että komission olisi pitänyt ottaa huomioon asetuksen 3 artikla ja varmistautua, että nimitys "Spreewälder Gurken" ei ole tullut yleisnimeksi siten, että se viittaa pelkästään siihen, että sillä nimityksellä myytävät kurkut on säilötty tietyn valmistusohjeen mukaan. Siinä tapauksessa niin nimetyt kurkut voivat olla peräisin kaikkialta, kunhan valmistusohjetta on noudatettu.

57. Saksan hallitus katsoo, että nimitys "Spreewälder Gurken" voidaan periaatteessa suojata joko asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna alkuperänimityksenä tai asetuksen 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuna maantieteellisenä merkintänä. Molemmat säännökset koskevat "alueelta, määrätyltä paikalta tai maasta" peräisin olevien maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden nimeämistä. Asetuksen 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa nimenomaisesti sallitaan sellaisen maataloustuotteen suojeleminen, joka on pelkästään jalostettu määrätyllä alueella; jalostuksen asteella ei ole merkitystä. Jos jalostetulle tuotteelle haetaan maantieteellistä merkintää, ainoastaan lopputuotteen on oltava peräisin ilmoitetulta alueelta. Saksan hallitus toteaa

20 — Tanska ym. v. komissio, tuomio 16.3.1999 (Kok. 1999, s. I-1541, 102 ja 103 kohta).

päätyneensä kaikkien asiaa koskevien seikkojen huolellisen tutkinnan jälkeen siihen, että nimitys "Spreewälder Gurken" on maantieteellinen merkintä eikä alkuperänimitys.

58. Sekä Itävallan hallitus että komissio katsovat, että jäsenvaltion tehtävänä on ilmoittaa hakemuksessaan, haluaako se nimityksen rekisteröidyksi alkuperänimityksenä vai maantieteellisenä merkintänä; se, rekisteröidäänkö nimitys sitten halutussa muodossa, riippuu siitä, täyttääkö se kyseisen muodon osalta vaaditut edellytykset.

59. Mielestäni 17 artiklan sanamuodosta seuraa, että jäsenvaltion tehtävänä on ensiksi ilmoittaa, haetaanko tietylle nimitykselle rekisteröintiä alkuperänimityksenä vai maantieteellisenä merkintänä, mutta komission on ennen nimityksen rekisteröimistä tarkastettava, että nimitys täyttää asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan tai 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan vaatimukset ja että hakemukseen liitetty eritelmä on 4 artiklan mukainen.

60. Asetuksen 17 artiklan 2 kohdassa nimenomaisesti vaaditaan komissiota "rekisteröi[mään] — — 2 ja 4 kohdan mukaiset nimitykset". Asetuksen 4 artiklassa luetellaan tuotteen eritelmän vähimmäisedellytykset, joiden on täytyttävä, jotta alkuperänimitystä tai maantieteellistä merkintää saadaan käyttää. Näiden edellytysten perusteella on selvää, että hakemuksen jättävä jäsenvaltio ilmoittaa, minkä tyyppistä rekisteröintiä se hakee.[21] Asetuksen 2 artiklassa määritellään käsitteet "alkuperänimitys" ja "maantieteellinen merkintä". Ennen kuin komissio rekisteröi sille 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti ilmoitetun nimen, sen on tarkastettava, että nimitys on tämän määritelmän mukainen.[22] Näin ollen on kysyttävä, onko komissio — toisin kuin vastaaja väittää — tarkastanut sille kuuluvan velvollisuuden mukaisesti tässä asiassa asianmukaisesti, että 2 ja 4 artiklaa on noudatettu.

61. Kaikki tässä asiassa yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa jättäneet osapuolet näyttävät olevan asetuksen 2 artiklan 2 kohdassa olevan määritelmän noudattamisen osalta yhtä mieltä siitä, että elintarvikkeen katsotaan 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan yhteydessä — toisin kuin 2 artiklan 2 kohdan a alakohdan yhteydessä — olevan peräisin kyseiseltä maantieteelliseltä alueelta jo pelkästään siksi, että se on jalostettu (tai tuotettu tai käsitelty) kyseisellä alueella siitä huolimatta, että raaka-aineet tulevat muualta. Minun on todettava, että en pysty selkeästi löytämään tällaista eroa 2 artiklan 2 kohdasta, vaikka 2 artiklan 4 kohdan sanamuoto näyttää vahvistavan sitä tulkintaa, että sellainen ero on olemassa. Asetuksen 4 artiklan 2 kohdan d alakohta viittaa siihen, että asetuksen 2 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa maantieteelliselle alkuperälle asetettavat edellytykset eroavat toi-

21 — Ks. erityisesti 4 artiklan 2 kohdan d ja f alakohta, jotka on esitetty edellä 8 kohdassa.

22 — Ks. edellä alaviitteessä 20 mainitun ns. Feta-tuomion 92 ja 101—103 kohta.

sistaan, mutta koska tämä edellytys on ilmaistu kummankin alakohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa samoin sanamuodoin, ei ole selvää, mistä tämä ero tulee. Jos kuitenkin oletetaan, että yhteisöjen tuomioistuimelle jätetyissä huomautuksissa yhteisymmärryksessä esitetty kanta on oikea, komissio voi mielestäni rekisteröidä nimityksen kyseisen jäsenvaltion toivomuksen mukaisesti maantieteellisenä merkintänä myöskin silloin, kun eritelmässä ei vaadita kaikkien raaka-aineiden olevan peräisin kyseiseltä maantieteelliseltä alueelta, edellyttäen tietysti, että kaikki 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa olevat edellytykset täyttyvät eli erityisesti että maataloustuotteella tai elintarvikkeella on määrätty laatu, maine tai muita ominaisuuksia, jotka liittyvät tähän maantieteelliseen alkuperään.

62. Asetuksen 4 artiklassa asetettujen edellytysten täyttymisen osalta on todettava, että siinä säädetyssä eritelmässä on oltava määritelty, miten maantieteellinen alue rajataan.[23] Jos ei ole olemassa perusteita olettaa, että kysymyksessä olisi selvä virhe, komissiolla on mielestäni oikeus hyväksyä jäsenvaltion esittämä alueen rajaus, koska jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset pystyvät paremmin määrittelemään alueen ottamalla huomioon alueelliset tuotannon ja markkinoinnin erikoispiirteet.[24] Tässä asiassa ei ole mitään perustetta olettaa, että muut 4 artiklassa asetetut edellytykset eivät olisi täyttyneet.

63. Päädyn näin ollen katsomaan, että komissio on täyttänyt velvollisuutensa tarkastaa, että asetuksen 2 ja 4 artiklaa on muodollisesti noudatettu, ennen kuin se rekisteröi nimityksen "Spreewälder Gurken" maantieteelliseksi merkinnäksi.

64. Kantaja katsoo vielä, että komission olisi pitänyt lisäksi varmistautua siitä, että nimitys ei ole tullut yleisnimeksi.

65. Asetuksen 17 artiklan 2 kohdan sanamuodon perusteella on selvää, että komissio ei saa rekisteröidä yleisnimeä 17 artiklan mukaisessa yksinkertaistetussa menettelyssä (eikä tietysti myöskään tavanomaisessa menettelyssä, koska 3 artiklan 1 kohdassa kielletään rekisteröimästä yleisnimiksi tulleita nimiä). En kuitenkaan katso, että komissio olisi sen takia velvollinen tutkimaan oma-aloitteisesti jokaisen 17 artiklan mukaisesti rekisteröitäväksi haetun nimityksen osalta, ettei se ole yleisnimi.[25]

23 — Edellä 8 kohdassa oleva 4 artiklan 2 kohdan c alakohta.

24 — Ks. asia T-109/97, Molkerei Großbraunshain ja Bene Nahrungsmittel v. komissio, määräys 15.9.1998 (Kok. 1998, s. II-3533, 65 kohta).

25 — Julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin esittämässä ratkaisuehdotuksessa asiassa C-317/95, Canadane Cheese Trading ja Kouri, määräys 8.8.1997 (Kok. 1997, s. I-4681, ratkaisuehdotuksen 28—34 kohta) on mielenkiintoinen selvitys yhteisöjen tuomioistuimen yleisnimiä koskevasta oikeuskäytännöstä ennen asetuksen voimaantuloa.

66. Mielestäni tällainen tutkimusvelvollisuus on olemassa ainoastaan silloin, jos ennen asetuksen 17 artiklan nojalla tehtyä hakemusta, jossa pyydetään maataloustuotteen tai elintarvikkeen tietyn nimen rekisteröimistä alkuperänimitykseksi tai maantieteelliseksi merkinnäksi, jäsenvaltio on ilmoittanut komissiolle, että nimi saattaa olla yleisnimi. Tällainen ilmoitus voi olla peräisin jäsenvaltiolta tai mahdollisesti yksityiseltä henkilöltä.

67. Erään jäsenvaltion tekemään ilmoitukseen liittyen komissio pyysi heinäkuussa 1992 [26] asetuksen 3 artiklan 3 kohdan perusteella [27] jäsenvaltiota ilmoittamaan sille tuotteiden nimet, jotka niiden mukaan saattaisivat olla yleisnimiä; jäsenvaltiot toimittivat komissiolle erilaisia ehdotuksia. [28] Komissiolla oli siten käytössään alustava luettelo nimityksistä, jotka vähintäänkin yhden jäsenvaltion mielestä oli katsottava yleisnimiksi.

68. Vaikka asetuksen englanninkielisen version 13. perustelukappaleessa — jonka sisältöä vastaavia kohtia ei ole otettu asetuksen aineellisiin säännöksiin — todetaan, että "whereas the registration procedure should enable any person individually and directly concerned in a Member State to exercise his rights by notifying the Commission of his opposition" muiden kieliversioiden perusteella on selvää, että sellainen väite voidaan tehdä ainoastaan kyseisen jäsenvaltion välityksellä. Mielestäni näin ollen ei ole mahdollista, että yksityishenkilöllä olisi oikeus kiinnittää komission huomiota siihen, että nimi, jolle rekisteröintiä on haettu, voi olla yleisnimi. [29]

69. Jos on haettu sellaisen nimen rekisteröintiä, jota jäsenvaltio pitää komission tieten yleisnimenä, komission on ennen nimen rekisteröintiä tutkittava asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa mainittujen tekijöiden pohjalta, että nimi ei todella ole yleisnimi. Jos komissio rekisteröi nimen ottamatta huomioon kaikkia edellä tarkoitettuja tekijöitä, rekisteröinti on pätemätön. [30] Juuri näin tapahtui ns. Feta-tapauksessa. [31]

70. Jos kuitenkin komissiolta on haettu asetuksen 17 artiklan nojalla nimen rekisteröimistä alkuperänimityksenä tai maantieteellisenä merkintänä eikä komissiolle ole ilmoitettu, että vähintään yksi jäsenvaltio pitää sitä yleisnimenä, en katso komission olevan velvollinen tutkimaan, onko nimi todella yleisnimi.

26 — Itävallan, Suomen ja Ruotsin osalta maaliskuussa 1995.

27 — Toistettu edellä 6 kohdassa.

28 — Ks. tästä tarkemmin edellä alaviitteessä 20 mainittu ns. Feta-tuomio, tuomion 22—24 kohta.

29 — Näin myös 7 artiklan mukaisen menettelyn osalta alaviitteessä 17 mainitussa määräyksessä CSR Pampryl v. komissio, erityisesti 53 ja 58 kohta.

30 — Edellä alaviitteessä 20 mainittu ns. Feta-tuomio, tuomion 101—103 kohta.

31 — Mainittu edellä alaviitteessä 20.

71. Asia saattaisi olla toisin, jos rekisteröintihakemus on tehty tavanomaisessa menettelyssä, koska asetuksen 7 artiklan nojalla jäsenvaltiot voivat tehdä väitteen ehdotettua rekisteröintiä vastaan menettelyn kuluessa sillä perusteella, että rekisteröitäväksi haettu nimi on yleisnimi. [32] Jos jäsenvaltio tekee sellaisen väitteen ja jäsenvaltiot eivät pääse keskenään asiasta sopimukseen, komission on yhdessä komitean kanssa tehtävä asetuksen 15 artiklassa tarkoitettu päätös. Päätöstä tehdessään komission on näissä olosuhteissa tutkittava myös se, ettei kysymyksessä todella ole yleisnimi.

Onko nimitys "Spreewälder Gurken" käytössä vakiintunut nimitys?

72. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että asetuksen 17 artiklassa säädettyä rekisteröintimenettelyä ei voitu soveltaa nimitykseen "Spreewälder Gurken", koska se ei ollut "oikeudelli[sesti] suoja[ttu nimi]" tai asetuksessa tarkoitettu maantieteellisenä merkintänä "käytössä vakiintunut nimitys". Sitä ei ollut suojattu oikeudellisesti, koska Saksassa ei ollut muodollista järjestelmää, jossa maantieteellisiä merkintöjä olisi suojattu lain perusteella. Se ei ole myöskään vakiintunut käytössä siten, että se voitaisiin rekisteröidä 17 artiklan nojalla, koska nimitys on tunnettu vuosisatojen ajan kuluttajien keskuudessa itse Spreewaldissa viljeltyjen kurkkujen eikä sitä laajemmalta Spreewaldin talousalueelta peräisin olevien kurkkujen nimityksenä.

73. Saksan hallitus katsoo, että nimitys "Spreewälder Gurken" on selvästi "vakiintunut käytössä". Se on ollut vuosisatojen ajan tunnettu kuluttajien keskuudessa nimityksenä, jolla viitataan Spreewaldista peräisin oleviin kurkkuihin. Nimityksellä ei viitata ainoastaan itse Spreewaldissa viljeltyihin, vaan myös koko talousalueella, joka käsittää ympäröivän alueen, viljeltyihin tuotteisiin. Spreewaldin talousalueella jalostetut kurkut on tunnettu jo vuosisatojen ajan Spreewaldin kurkkuina. Kyseinen hallitus jatkaa, että asetuksen 17 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on tarkastettava, täyttyvätkö asetuksen mukaiset rekisteröintiedellytykset. Lisäksi on muistettava, että ilmoitus ei automaattisesti johda rekisteröintiin; hakemus saatetaan 15 artiklassa mainitun komitean käsiteltäväksi, ja komissio, jota tieteellinen komitea avustaa, tarkastaa hakemuksen.

74. Komissio katsoo, että sen tehtävänä ei ole tarkastaa, onko jäsenvaltion ilmoittama nimitys vakiintunut käytössä, ja jos on, miltä osin. Asetuksen 17 artiklan 2 kohdan mukaan komission on ainoastaan tarkastettava, että 17 artiklan 1 kohdan nojalla

32 — 7 artiklan 4 kohta.

ilmoitetut nimet täyttävät 2 ja 4 artiklassa olevat edellytykset. Sen arvioiminen, onko nimitys "vakiintunut käytössä", kuuluu aina jäsenvaltiolle.

75. Komissio jatkaa, että joka tapauksessa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa päätöksessään, että "Spreewälder Gurken" on ollut vuosisatojen ajan tunnettu kuluttajien keskuudessa Spreewaldista peräisin olevien kurkkujen nimityksenä. Asiassa ei ole merkitystä sillä kansallisen tuomioistuimen toteamalla seikalla, että nimitys koskee itse Spreewaldissa viljeltyjä kurkkuja eikä tuotteita, jotka ovat peräisin Spreewaldin talousalueelta, koska komission tehtävänä ei ole tarkastaa, minkä maantieteellisen alueen osalta nimitys on vakiintunut käytössä.

76. Yhdyn Saksan hallituksen ja komission esittämiin toteamuksiin. Asetuksen 17 artiklan 1 kohdan, jossa jäsenvaltiot velvoitetaan ilmoittamaan komissiolle "käytössä vakiintuneet nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti", sanamuoto viittaa siihen, että kyseisen jäsenvaltion on ratkaistava, onko nimitys, jonka rekisteröintiä on haettu kansallisella tasolla, vakiintunut käytössä. Olisi mahdotonta vaatia, että komissio olisi velvollinen tarkastamaan, että kyseistä perustetta on noudatettu. Jälleen kerran jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset pystyvät selvästi paremmin suorittamaan tarvittavan arvioinnin.

77. Haluaisin toistaa edellä 50 kohdassa esittämäni, jonka mukaan asiassa on erittäin tärkeää, että kolmansilla osapuolilla, joiden etua asia koskee, on mahdollisuus esittää kansallisella tasolla huomautuksensa kaikkien nimitysten osalta, jotka jäsenvaltio haluaa esittää komissiolle 17 artiklan 1 kohdan nojalla, ja että kansallisessa oikeudessa on olemassa oikeussuojakeino siltä varalta, että toimivaltainen viranomainen rikkoo asetusta.

Johtaako nimitys "Spreewälder Gurken" kuluttajia harhaan?

78. Kansallinen tuomioistuin katsoo, että eritelmät eivät vastaa maantieteellisen alueen tai muilta alueilta peräisin olevien kurkkujen sallitun osuuden osalta niitä odotuksia, joita kuluttajilla on nimityksellä "Spreewälder Gurken" nimitetystä tuotteesta. Nimityksen rekisteröinnistä ja siten säännöksistä, joiden nojalla rekisteröinti suoritettiin, seuraa näin ollen, että kuluttajat joutuvat harhaanjohdetuiksi, mikä ei ole voinut olla lainsäätäjän tarkoitus.

79. Saksan hallituksen mukaan kuluttajat pitävät Spreewaldin kurkkujen alkuperä-

paikkana kyseistä talousaluetta. Sillä kurkkujen osuudella, joka saa olla peräisin varsinaisen Spreewaldin ulkopuolelta, ei ole asetuksen 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan merkitystä maantieteelliseksi merkinnäksi tapahtuvan rekisteröinnin kannalta.

80. Komissio katsoo, että 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan mukaan maantieteellisen merkinnän rekisteröinnin osalta riittää, että tuotteen "tuotanto ja/tai jalostus ja/tai käsittely tapahtuu tietyllä maantieteellisellä alueella". Sen mukaan näin ollen ei ole tarpeen, että alkuperäinen raaka-aine olisi peräisin kyseiseltä maantieteelliseltä alueelta, jos lopputuote esimerkiksi jalostetaan siellä.

81. Lainsäätäjän tarkoituksena ei tietysti ole voinut olla laillistaa kuluttajien harhaanjohtamista; asetuksen 14 artiklan 3 kohdan — jossa kielletään rekisteröimästä alkuperänimitystä tai maantieteellistä merkintää, jos rekisteröinti saattaisi johtaa kuluttajaa harhaan tuotteen tunnistamisessa sen kanssa ristiriidassa olevan tavaramerkin maineen ja kuuluisuuden sekä sen ajan pituuden, jona sitä on käytetty, perusteella — voidaan katsoa heijastavan tältä osin yleistä periaatetta. En kuitenkaan katso, että nimen "Spreewälder Gurken" rekisteröinnistä seuraa kuluttajien joutuminen harhaanjohdetuiksi, kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on katsonut. Totean sen edellä käsittelemäni oletuksen [33] osalta, jonka mukaan komission 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa esittämä tulkinta olisi oikea, että mielestäni se seikka, että osa raaka-aineista saa olla peräisin kyseisen alueen ulkopuolelta, ei vaikuta asetuksen N:o 2081/92 nojalla tehdyn maantieteellisen merkinnän rekisteröinnin pätevyyteen, edellyttäen, että muut 2 artiklan 2 kohdan b alakohdassa olevat edellytykset täyttyvät. Maantieteellisen alueen ulottuvuuden osalta olen jo todennut [34] kantanani, että maantieteelliseen merkintään liittyvä maantieteellistä aluetta koskeva eritelmä on kyseisen jäsenvaltion määritettävissä.

82. Kansallisessa menettelyssä, joka edeltää toimivaltaisten viranomaisten komissiolle tekemää hakemusta nimityksen rekisteröimisestä, on kuitenkin varmistettava, kuten edellä on todettu, [35] että kolmansilla osapuolilla, joita asia laillisesti koskee, on mahdollisuus tehdä väitteitä ehdotettua rekisteröintiä vastaan ja saattaa tämän vaatimuksen vastaisesti tehty hakemus tuomioistuimen tutkittavaksi.

33 — Ks. edellä 61 kohta.
34 — Edellä 62 kohta.
35 — Edellä 50 kohta.

Ratkaisuehdotus

83. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Landgericht Hamburgin esittämään ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti:

Ennakkoratkaisukysymyksen tutkinnassa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat neuvoston asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröinnistä annetun komission asetuksen N:o 1107/96 liitteen täydentämisestä 18.3.1999 annetun komission asetuksen N:o 590/1999, jossa täydennetään liitettä nimityksellä "Spreewälder Gurken", pätevyyteen.